

АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ У БОРОТЬБІ З АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНІСТЮ

Яхно Т. А., Усата А. Р.

Науковий керівник: Волкова А. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Антибіотикорезистентність визнано однією із 10 загроз здоров'ю людства у ХХІ столітті. За оцінкою експертів Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) щороку від антибіотикорезистентних інфекцій помирає близько 700 тисяч людей, але прогнозують, що до 2050 року їх кількість може досягти 10 мільйонів на рік. Відповідно розробка заходів щодо протидії антибіотикорезистентності є актуальною проблема вчених, медичних та фармацевтичних працівників усіх країн світу.

Мета дослідження. Проведення аналізу міжнародного досвіду у боротьбі з антибіотикорезистентністю у сучасному суспільстві.

Матеріали та методи. Матеріалами дослідження стали дані відкритих інформаційних джерел, наукової літератури, тематичні звіти ВООЗ, що аналізувались за допомогою методів логічного аналізу, узагальнення.

Результати дослідження. За даними проведеного аналізу літературних джерел, визначено, що на сьогодні у світову практику впроваджено низку програм, створено організації і започатковано проєкти, метою яких є попередження та контроль формування стійкості до протимікробних лікарських засобів (ЛЗ). Нами проведено узагальнення даних ініціатив з метою подальшого визначення впливу запроваджених заходів на рівень споживання антибіотиків населенням.

Однією з міжнародних програм є «Глобальний план дій по боротьбі зі стійкістю до протимікробних препаратів» (Global Action Plan On Antimicrobial Resistance) ВООЗ, що має на меті оптимізувати вживання протимікробних ЛЗ, збільшивши доступ населення до антибіотиків з невеликим ризиком розвитку резистентності до них та зменшивши використання антибіотиків з високим ризиком розвитку резистентності. Окрім цього для сприяння участі широкого кола зацікавлених сторін у вирішенні проблеми стійкості до антибіотиків при ВООЗ було створено тристоронній спільний секретаріат – «Продовольча та сільськогосподарська організація ООН», «Всесвітня організація з охорони здоров'я тварин» та ВООЗ, головною метою діяльності якого є створення низки ключових структур для управління роботою з протидії резистентності, а саме Глобальну керівну групу боротьби з антибіотикорезистентністю на основі концепції «Єдина охорона здоров'я».

Визначено, що окрім міжнародних програм і проєктів щодо боротьби з розвитком резистентності до антимікробних ліків розробляються заходи на національному рівні окремих країн. Так, у Таїланді в результаті реалізації програми «Розсудливе використання антибіотиків» кількість антибіотиків, що призначаються, зменшилася на 18-46% (в залежності від групи антимікробних лікарських засобів). При цьому одужання або поліпшення стану відзначалося у 97% пацієнтів незалежно від того, чи приймали вони антибіотики.

У В'єтнамі було впроваджено програму, суть якої полягала в інспектуванні аптек щодо дотримання фармацевтами правил продажу рецептурних препаратів та навчання медичних і фармацевтичних працівників принципам раціональної фармакотерапії основних захворювань.

Такі заходи дозволили значно зменшити обсяг продажу і споживання антибіотиків при лікуванні гострих респіраторних інфекцій.

Медичний університет Замбії переглянув навчальну програму для студентів, включивши до неї теми щодо стійкості збудників до протимікробних ЛЗ та раціонального застосування ліків. Метою таких заходів визначено підвищення якості підготовки випускників університету з подальшим здійснення ними клінічної практики на основі отриманих знань та адекватного призначення протимікробної терапії пацієнтам.

Аналіз міжнародного досвіду боротьби з розвитком антибіотикорезистентності у країнах світах підкреслює комплексність даної проблеми. Відомим фактом є те, що причинами резистентності мікробів є не тільки нераціональне споживання антимікробних ЛЗ населенням під час лікування, а й несвідоме споживання даної групи речовин з продуктами харчування і питною водою, що є наслідком розвитку хімічної промисловості та використанням антибіотиків у сільському господарстві. Даний факт підтверджує досвід Норвегії, де запроваджено проведення вакцинування штучно вирощуваної риби, що з часом дозволило зменшити кількість протимікробних препаратів, що застосовуються для її лікування під час вирощування, на 98% .

Висновки. Таким чином, за результатами проведеного аналізу можна стверджувати, що проблемою поширення антибіотикорезистентності занепокоєні у багатьох країнах світу. За таких умов головна задача урядів, вчених, медичних і фармацевтичних працівників – мати високий рівень поінформованості про дію та наслідки нераціонального використання антимікробних ЛЗ, тому що усі зазначені заходи матимуть успіх за умови слідування встановленим правилам раціонального призначення лікарями, розумного застосування населенням, а також відповідального використання антибіотиків у сільському господарстві.

ANALYSIS OF THE STRATEGIC DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF THE HEALTHCARE SYSTEM AND PHARMACEUTICAL SECTOR OF THE KINGDOM OF MOROCCO

Ahmad Kawtar

Scientific supervisor: Tereshchenko L. V.

National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine

socpharm@nuph.edu.ua

Introduction. The Kingdom of Morocco (KM) has great potential for the development of the health care system in general and the pharmaceutical sector in particular, but shortcomings in some aspects of the pharmaceutical regulatory system create obstacles to market access. Regulatory authorities in the region are involved in reforming coordinate processes to ensure faster access to the market for essential and innovative medicines. Achieving universal health coverage, which is in line with the United Nations Sustainable Development Goals, is at the heart of Morocco's 2011 constitutional reforms and World Health Organization's strategic plan for Morocco. The fundamental point in this is the provision of safe and high-quality medicines.